

استان فقط درحرف پالوت تولید گیاهان دارویی است

گیاهان دارویی با طعم شعار

این زالو، نه آن زالو

سازمان تحقیقات جهاد کشاورزی انجام شده است اما این میزان کافی نیست. وی با اشاره به ورود اندک و پراکنده بخش خصوصی به بحث گیاهان دارویی، خاطرنشان می‌کند: این فعالیت‌ها به شکل فردی و خصوصی انجام شده و فعالیت مدیریت شده دولتی نبوده است و از مهم ترین کاستی‌ها در بخش گیاهان دارویی استان است. دکتر «حاج طالبی» گیاه «فسنی» تولیدی استان را برند جهانی می‌داند و اعلام می‌کند: ماده مؤثر گیاه فسنی تولید شده در استان بیشترین و بهترین ماده مؤثر تولید شده توسط این گیاه را در دنیا داراست و زمینه کشت بهترین گیاهان دارویی در استان وجود دارد اما در استان بیشترین و بهترین ماده مؤثر تولید شده این که ظرفیت‌های استان در این باره ناشناخته مانده است، ادامه می‌دهد: گیاهان دارویی دارای ارزش اقتصادی بالایی هستند به نحوی که بیشترین ارزش افزوده در بخش کشاورزی مربوط به کشت گیاهان دارویی است به همین دلیل بسیاری از کشاورزان مطالبه آموزش و کشت گیاهان دارویی را در استان دارند. وی با بیان این که سند ملی گیاهان دارویی سال ۹۲ در کشور تدوین شده و دارای مفادی است اظهار می‌کند: در استان خراسان شمالی به هیچ کدام از موارد موجود در سند ملی گیاهان دارویی توجه و طبق آن کاری انجام نشده است. وی ابرازی می‌کند: کشورهای دنیا آماری از میزان تجارت گیاهان

اسدی گیاهان دارویی بخش مهمی از طب سنتی را تشکیل می‌دهند؛ گیاهانی که از دیرباز در فرهنگ ایرانی به عنوان شفا بخش بسیاری از بیماری‌ها بوده اند. دکتر «حسن حاج طالبی» از فعالان نام‌آشنای طب سنتی در استان است و حرف‌هایی درباره گیاهان دارویی و سخن‌ها و نقدهایی بر عملکرد دستگاه‌ها دارد که منجر به هدر رفت ظرفیت‌های طبیعی استان شده است. مشاور معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار خراسان شمالی با بیان این که با وجود سابقه دیرینه و ثابت شده گیاهان دارویی در جهان، در خراسان شمالی به گیاهان دارویی بسیار کم و در حد صفر اهمیت می‌دهند، می‌افزاید: خراسان شمالی یکی از بهترین اقلیم‌های پرورش و کشت گیاهان دارویی را دارد با این حال در مقایسه با چیزی که باید باشد می‌توان گفت کارهای انجام شده در حد صفر است. وی با بیان این که خراسان شمالی بین دو استان خشک و یک استان مرطوب قرار دارد، اضافه می‌کند: این اقلیم بهترین شرایط برای کشت گیاهان دارویی است و در حال حاضر بیش از ۲۰۰ نوع گیاه دارویی وحشی و بومی در استان وجود دارد اما سازمان دهی درباره فراوری و کشت گیاهان دارویی انجام نشده است. البته باید به این موضوع اشاره کرد که فعالیت‌های پراکنده ای توسط

دارویی‌شان دارند، اگر قیاسی در این باره با ایران انجام شود جایگاه ایران صفر است و این به دلیل نبود مدیریت در این بخش است. وی با بیان این که بهترین سمینارها در ایران برگزار می‌شود و بهترین کتاب‌ها در کشور تدوین شده است، می‌افزاید: اما کار عملی و اجرایی به خوبی انجام نشده، با این حال هر سال جشنواره‌هایی تحت عنوان جشنواره‌های گیاهان دارویی در کشور برگزار می‌شود که سازمان یافته نیست. این پزشک طب سنتی با بیان این که بهترین کشت در دنیا مربوط به گیاهان دارویی است و از این رو در دنیا مزارعی تحت عنوان مزارع گیاهان دارویی وجود دارد، اضافه می‌کند: در کشورهای اروپایی مزارعی همچون اسطوخودوس و سبیله طب یافت می‌شود اما در ایران این مزارع بسیار اندک هستند و این تفاوت در حالی است که گیاهان دارویی در دنیا به ثروتی بسیار عظیم تبدیل شده اند. وی خام فروشی را از مشکلات گیاهان دارویی می‌داند و می‌گوید: صنعت فراوری در کشور وجود دارد اما به شکل خودجوش توسط مردم انجام می‌شود این بخش فاقد سامان دهی‌های لازم است.

شهاب‌شاهی گیاهی وی با بیان این که گیاهان دارویی در قرن ۲۱ فراتر از چیزی که در گذشته بوده پیش رفته است، اظهار می‌کند: گیاهان سنتی امروزه به عنوان گیاهان صنعتی در بسیاری از صنایع

مورد استفاده قرار می‌گیرند، گیاهان دارویی دارای سابقه ۴ یا ۵ هزار ساله هستند. دکتر «حاج طالبی» می‌افزاید: در گذشته گیاهان دارویی برای بحث‌های مزاجی و تجربی استفاده می‌شد اما در حال حاضر کتاب‌های مرجع گیاهان دارویی به زبان‌های مختلف در دنیا وجود دارد و دکترای گیاهان دارویی و مقاطع مختلف تحصیلی در این باره وجود دارد. وی به خوردن مهر تأیید سازمان بهداشت جهانی بر گیاهان دارویی اشاره و اعلام می‌کند: رشته گیاهان دارویی در دانشگاه‌های مختلف دنیا تدریس می‌شود و امروزه گیاهان دارویی به مقوله فناوری و صنعتی شدن وارد شده است. وی سابقه فعالیت خود در زمینه گیاهان دارویی را مربوط به دوران دانشجویی اش می‌داند و ادامه می‌دهد: در دانشکده پزشکی در زمینه گیاهان دارویی فعالیت می‌کردم و قصد داشتم پایان‌نامه‌ام را در این باره بنویسم اما به دلیل عدم توجه به گیاهان دارویی از این کار منصرف شدم و از سال ۷۹ همزمان با دانش‌آموختگی از دانشگاه به شکل رسمی به حوزه طب سنتی و گیاهان دارویی وارد شدم. وی در بخش دیگری از توضیحات خود به رابطه گیاهان دارویی و طب سنتی می‌پردازد و می‌گوید: گیاهان دارویی شاخه‌ای از طب سنتی و طب سنتی دارای دو بخش طب نظری و عملی است. در طب عملی بخش‌های معالجات وجود دارد که شامل درمان‌های دارویی می‌شود و قسمت مهمی از معالجات استفاده از گیاهان دارویی است. وی که گیاهان دارویی را راه درمان همه بیماری‌ها می‌داند، ادامه می‌دهد: حتی می‌توان گفت کمتر گیاه دارویی وجود دارد که اثر مثبتی روی سرطان نداشته باشد اما این موضوع نیاز به کار دارد و ماده مؤثر آن‌ها باید استخراج شود. وی اظهار می‌کند: گیاهان دارویی برای درمان بیماری‌های خاص نیازمند انجام کارهای علمی هستند. برخی از گیاهان تأثیر مستقیمی بر بیماری‌ها دارند و برخی دارای اثر کمکی هستند اما نمی‌توان به بیماری‌ها تجویز کرد که با مصرف این گیاه سرطان درمان می‌شود به دلیل این که باید این گیاه تبدیل به داروی گیاهی ضد سرطان شود. وی که به گفته خود به عنوان یک سرمایه‌گذار در فراوری و خروج ماده مؤثر گیاهان دارویی ورود کرده است، بیان می‌کند: تنها مرکز خصوصی در کشور و حتی جهان هستیم که در استان وجود دارد و در حال فعالیت هستیم. دکتر «حاج طالبی» با بیان این که این مرکز دارای زیرمجموعه مرکز تحقیقات، بسته بندی و فراوری است، ادامه می‌دهد: این مرکز دارای کتابخانه گیاهان دارویی است که بهترین کتاب‌های موجود جهان درباره گیاهان دارویی به زبان فارسی و انگلیسی در آن‌جا وجود دارد.

مخالفت‌ها با طب سنتی وی در پاسخ به این سوال که چرا طب سنتی با وجود سابقه دیرینه‌ای که دارد هنوز مورد نقد

آمار وجود داشته باشد و بدانیم چند کارشناس کشاورزی مرتبط با گیاهان دارویی داریم، چند کارآفرینی در این بخش انجام شده و سطح زیر کشت استان در این باره چه میزان است؟ وی اعلام می‌کند: قصد داریم مشاغل خانگی گیاهان دارویی شامل کشت گلدانی و خانگی و مزرعه‌ای را آغاز کنیم و همراه با آموزش به مردم، پدر و نهال توزیع و محصول تولید شده را خریداری کنیم که جهاد کشاورزی استان از این طرح حمایت کرده است.

زالوهای غیر برکه‌ای

دکتر «حاج طالبی» درباره این موضوع که مردم اعتماد چندانی به زالو درمانی در طب سنتی ندارند، می‌گوید: مراکز پرورش زالو در وزارت بهداشت تشکیل شده است اما اطلاع‌رسانی نمی‌شود به همین دلیل تصور مردم از زالو، زالوهای برکه‌ای است. وی با بیان این که مجوز برای صحبت در این باره داده نمی‌شود، ادامه می‌دهد: این در حالی است که مردم باید با مضرات و فواید زالو درمانی آشنا شوند. وی اضافه می‌کند: در این مرکز اتاق شست و شوی زالو وجود دارد و تاکنون در این مرکز ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بار بدون حتی یک مشکل زالو درمانی انجام شده است. وی ادامه می‌دهد: از سال 91 تاکنون ۱۰۰ نفر مبتلا به زخم پای دیابتی را با زالو درمانی از قطع پانجات داده ایم و اثر این موضوع با یک کار علمی در دانشگاه بوکر انگلیس ثبت شده است. وی به برنامه این مرکز برای تولید گیاهان دارویی ارگانیک اشاره و اعلام می‌کند: با کمک معاونت اقتصادی استانداری به دنبال این هستیم تا متناسب و گام به گام با سند ملی گیاهان دارویی پیش برویم و ستادی تشکیل دهیم تا این بخش آسیب شناسی و بسترهای لازم فراهم شود. وی به اشتغال زایی بالای کشت گیاهان دارویی و ارزش افزوده بالای این محصولات نیز اشاره می‌کند.

لیست منتخب شعب فروش روزنامه خراسان

نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی
دانیال	خ فرهنگ نبش فرهنگ ۱۲	مفخم	۳۲ متری شهدا بین سجاده و استادبوم	لادن	نبش میدان امام حسین (ع)
برنس	خ جمهوری کوچه یادگار جنب تالار سپید	رضا	خ چمران - چهارراه خوشی	پارس	خ فردوسی نبش فردوسی ۳۲
هایپر استار	خ استادبوم نبش میدان مهر	اعتماد	خ سید جمال روبروی دادسرا نبش کوچه لیاقت	آل یاسین	دانشگاه روبروی دانشگاه پیام نور
دو سبب	انتهای کوی معلم نبش چهارراه پلیس	جوان	بلوار شهدا، نبش چهارراه اول شهر بازی	لبخند ۲	پل منطقه نبش فردوسی ۱۶
تختی	خ تختی ۱۶ متری شهید کلاته	کاج	۳۲ متری شهدا مابین تقاطع دهخدا و استقلال	میهن	بلوار معلم - نبش کوچه انرژی
اسدی	خ انتهای طالقانی شرقی	یاس	میدان خرمشهر خ ولیعصر به سمت شهرک فرهنگیان	محسن	میدان امام حسین ابتدای کوی پزشکان
نخل زرین	خ میدان بار نرسیده به میدان	حافظ	خ نشاط نبش نشاط ۶	سیاوش شاهد	شهرک شاهد، شاهد ۵ پلاک ۴۰
گلهای گلستان	شهرک گلستان جنب مسجد	دکه آفرینش	دکه نبش پارک آفرینش	صدف	شرق سپاه خ امام محمد باقر ۷
علی (۳)	شهرک گلستان انتهای خ امیرکبیر	همت	کمربندی مدرس جنب کمیته امداد	علی پاک	منطقه شرق سپاه کوچه ملاح
استقلال	۳۲ متری شهدا تقاطع استقلال	قشلاقی	ویلاشهر میلان دوم پلاک ۴۸	مواد غذایی صفایی	خ شرق سپاه بین امام باقر ۹ و ۱۱
ارحامی (۲)	نبش امام رضا ۳۲ روبروی شورای حل اختلاف	سلیملی	شهرک امام خمینی (ره)	امیر مارکت	خ شهید بهشتی جنوبی کوچه شهید دستیاک
فراورده مسعود	شریعتی نرسیده به چهارراه آتش نشانی	عابد	ویلاشهر خ مطهری ۲۴ پلاک ۶۰	تک ۲	شرق سپاه نبش امام باقر ۲۱
سن پس	صمدیه لباف نبش فرهادی ۱۱	گل یاس	کمربندی مدرس روبروی ترمینال	یزدانی ۲	بلوار معلم ۲۰۰ واحدی پتروشیمی
ویتامینه	طالقانی غربی روبروی اداره برق	موعود	شهرک امام خمینی مقابل سه راهی	بهرز	نیروگاه - روبروی بانک سپه
پارادایز	خ قیام - کوچه رضا شریفی	مهدی	۳۲ متری شهدا - نبش شهدای ۳	رضا	مابین امام خمینی غربی ۱۹ و ۱۷
جردن	نبش طالقانی ۴۲	پژوهش	خ دانشگاه خ پژوهش	دکه بهمنی	خ فردوسی جنوبی - روبروی پارک
گلچین	امام خمینی غربی سر پل نیروگاه روبروی شرکت نفت	ذکریا	میدان بهداری نبش نظامی ۱	سلامت	خ ابوریحان ۱۰ نبش سه راه میرزا کوچک خان
شرافت	خ شریعتی جنوبی کوچه شهید ولی نژاد چهارراه اول	قیمت شکن	بلوار استقلال شمالی - نبش بلوار استقلال	دکه خاتلر یزدانی	خ چمران مقابل بیمارستان تأمین اجتماعی

نام سوپر: شاهین

آدرس: خ طالقانی شرقی

نبش طالقانی ۱۱

تلفن: ۳۲۲۶۰۳۵۴